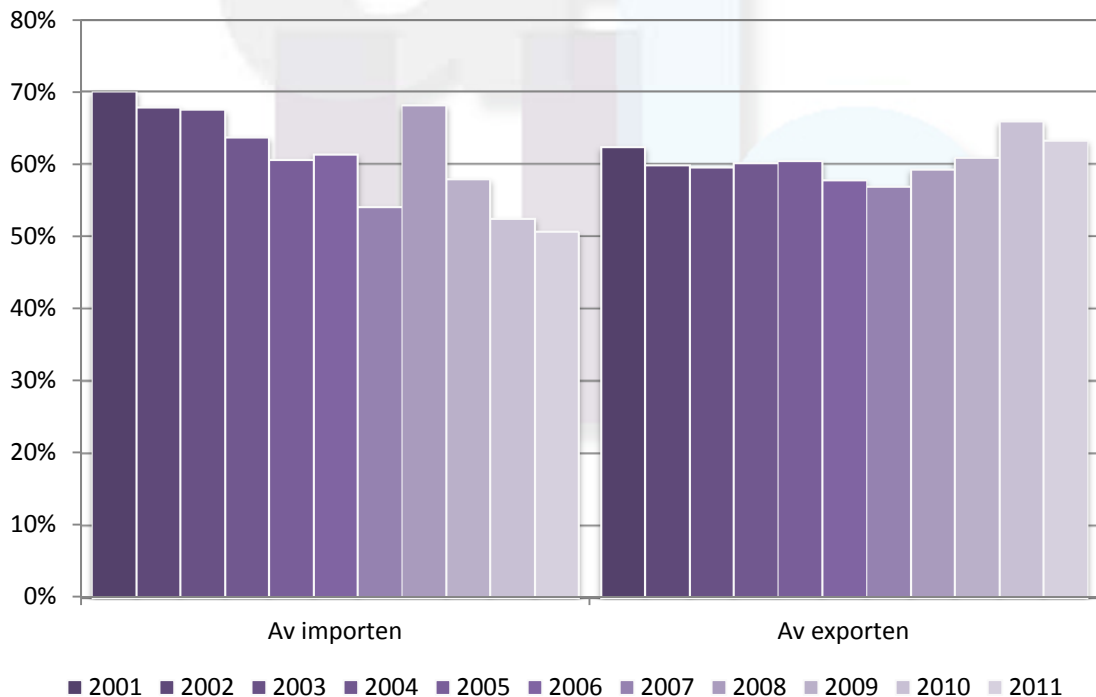

Varuhandelsstatistik 2010-2011

Figur 1: Ålands varuhandel (import och export) år 2010-2011

Figur 2: Finlands andel av Ålands varuhandel 2001-2011

Förändringar i statistiken 2011

Observera att det för år 2011 har skett omfattande förändringar hos Tullstyrelsen i Finland vad gäller rutinerna för framtagning av underlagsmaterial. Dessa förändringar innebär att statistiken över den direkta utrikeshandeln med varor för år 2011 tyvärr inte är helt jämförbar med tidigare år, även uppgifterna för år 2010 är reviderade. Mera information under *Beskrivning av statistiken*.

Handelsunderskottet växer

År 2011 var importen av varor till Åland från utlandet värd knappt 268 miljoner euro medan importen av varor från Finland uppgick till drygt 274 miljoner euro. Sammanlagt importerades det varor till Åland till ett värde av nästan 542 miljoner euro. När det gäller varor importerade från utlandet var *handelsbranschen*¹ den största aktören med importerade varor till ett värde av nästan 115 miljoner euro. Den viktigaste varugruppen var år 2011 *maskiner, apparater, redskap*, av vilka det importerades varor till ett värde av närmare 46 miljoner euro. Skattegränsimporten domineras även den av *handelsbranschen* med drygt 169 miljoner euro (ca 62 procent av skattegränsimporten). År 2011 ökade värdet för varuimporten från utlandet med 20,2 procent från år 2010, medan importen från Finland ökade med ca 11,6 procent från föregående års nivå. Sammanlagt ökade varuimporten till Åland med 15,7 procent från år 2010 till år 2011.

Exporten av varor från Åland till utlandet var år 2011 värd drygt 72 miljoner euro medan exporten av varor till Finland var värd knappt 124 miljoner euro. Sammanlagt exporterades det alltså varor från Åland till ett värde av nästan 196 miljoner euro. Den största aktören inom export av varor till utlandet är branschen *tillverkning* som år 2011 exporterade varor till ett värde av drygt 51 miljoner euro. Den viktigaste varugruppen var *plast- och gummivaror*, av vilka det exporterades varor till utlandet till ett värde av nästan 22 miljoner euro. Skattegränsexporten domineras av branscherna *handel* (ca 63 miljoner euro) och *tillverkning* (ca 48 miljoner euro). Värdet för utlandsexporten ökade med 34,7 procent från år 2010 till år 2011, medan exporten till Finland ökade med omkring 19,9 procent från föregående års nivå (sammanlagt ökade varuexporten med 25,0 procent).

Varuhandeln med utlandet gav år 2011 ett handelsnetto på nästan -196 miljoner euro. Varuhandeln med Finland gav samtidigt ett handelsnetto på ca -151 miljoner euro. Sammanlagt gav varuhandeln alltså år 2011 ett handelsunderskott på drygt -346 miljoner euro, vilket innebär att handelsunderskottet år 2011 är 11,0 procent större än året innan. Omkring 43 procent av underskottet härrör från varuhandeln med Finland, lite lägre jämfört med år 2010 (ca 46 procent).

Det omfattande underskottet i handeln från båda riktningar är möjligt enbart genom det att Åland hade andra inkomster än varuexportintäkter eller ackumulerad förmögenhet att spendera på varuimport. Exempelvis vägs underskottet i varuhandeln upp av ett positivt handelsnetto för handeln med tjänster, varav sjöfarten utgör en viktig del. Tjänstehandeln är dock inte inkluderad i det här meddelandets siffror. Ytterligare en källa för exportintäkter är den moms fria handel som inte registreras här på grund av ringa värde per försändelse. En indikator för denna handel är de ca 25,3 miljoner försändelser som Posten på Åland skickade iväg för företag verksamma inom e-handel, bank och försäkring samt förlag under år 2011 (pack och distribution omsatte 25,1 miljoner euro).

---

¹ Den officiella benämningen är "*handel; reparation av motorfordon och motorcyklar*"

År 2012 gjordes en enkätundersökning för att bland annat uppskatta tjänstehandeln till och från Åland. Enligt rapporten *Ålands externa varu- och tjänstehandel 2011*² skulle det samlade handelsnettot uppgå till ca 230 miljoner euro (inklusive tjänstehandel, ombordförsäljning på åländska fartyg samt turistkonsumtion). Enligt den undersökningen skulle summan av all export vara omkring 880 miljoner euro, medan summan av all import skulle röra sig omkring 650 miljoner euro.

Beskrivning av statistiken

Varuhandelsstatistiken för Åland delas upp i utrikeshandel samt handel över skattegränsen (mellan Åland och Finland). Materialet över utrikeshandel baserar sig på uppgifter från Tullstyrelsen i Finland, summerat per fo-nummer, varukoder och region. Som underlag används alla utrikeshandelstransaktioner som har registrerats i Ålands Tulldistrikt samt de utrikeshandelstransaktioner som Åländska företag (alla företag med postnummer 22xxx) genomfört utanför Ålands Tulldistrikt. Små transaktioner fångas dock inte av statistiksystemet, till exempel beställningar av böcker och cd-skivor tullas inte in när det görs inom EU och momsvärdet underskrider 10 euro. För att kunna fördela varuhandeln på olika branscher har grundmaterialet samkörts med företagsregistret. Materialet över skattegränshandeln baserar sig på uppgifter från Ålands Tulldistrikt, samt från Posten på Åland (innefattar samtliga skattegränstransaktioner). Det bör påpekas att skattegränshandelns värde är estimerat från momsutbetalningarna, med andra ord är uppgifterna inte exakta, utan närmevärden. De verkliga värdena torde dock med stor sannolikhet röra sig inom ± 3 procent av de i tabellen angivna värdena.

Det kan även påpekas att privatpersonernas konsumtion utanför Åland (innehåller bland annat import av konsumtionsvaror) inte ingår i denna statistik. Regelbunden statistik över denna konsumtion utanför Åland finns för närvarande inte, men tidigare studier har visat på att uppemot 18 procent av privatpersonernas inköp/konsumtion görs utanför Åland³.

Branschindelningen i varuhandelsstatistiken följer från och med år 2008 standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008) vilken är knuten till den internationella ISIC-standardens och en förklaring till indelningen finns i *bilaga 1*. Varuhandelsstatistiken fördelas även per varuslag enligt CN-koder (se *bilaga 2*). CN-klassificeringen är Europeiska gemenskapens kombinerade nomenklatur, vars 8-siffriga varukoder används i exportdeklarationer och statistikdeklarationer för internhandeln.

Utrikeshandeln redovisas från och med år 2010 även fördelat på region. Exporten redovisas enligt bestämmelseland, det vill säga det land som vid tidpunkten för exporten är det sista land man har kännedom om (dit varan är avsedd att exporteras antingen direkt eller via ett annat land). Importen redovisas dels enligt avsändningsland (det land varan skickats ifrån) och dels enligt ursprungsland (det land där varan tillverkats eller där den senaste ekonomiskt sett viktigaste delen av tillverkningen har skett⁴).

---

² Ålands externa varu- och tjänstehandel 2011 (ÅSUB Statistik 2012:3)

³ De åländska hushållens konsumtion 2006 (Nationalräkenskaper 2008:3)

⁴ Att packa en vara anses inte som tillverkning.

Observera att när det gäller skattegränshandeln (import från Finland) behöver inte ursprungslandet nödvändigtvis vara Finland. Varor som transporteras via Finland (så kallade transitvaror) registreras i statistiken som om de kom från Finland. Skattegränshandeln redovisas normalt enbart i form av totalsummor, då inte underlagsmaterialet är tillräckligt detaljerat för att göra en mer utförlig redovisning. För åren 2010-2011 finns även skattegränshandeln fördelat per bransch (NI-2008), något som möjliggjorts av en punktinsats där underlagsmaterial från registrerade skattegränskunder manuellt har bearbetats.

Det bör även observeras att samtliga summor i denna publikation uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför den reella förändringen är något lägre än den uppgivna. I tabeller med avrundade tal kan små avvikelser förekomma mellan summan av de avrundade talen och den redovisade slutsumman.

Förändringar i statistiken 2011

Observera att det i statistiken över utrikeshandel år 2011 har skett omfattande förändringar hos Tullstyrelsen i Finland vad gäller rutinerna för framtagning av underlagsmaterial. Dessa förändringar innebär att statistiken för år 2011 tyvärr inte är helt jämförbar med tidigare år. För att kunna bedöma dessa förändringars inverkan på statistiken har vi även fått 2010 års statistik körd enligt de nyare rutinerna. Tidsserierna i detta statistikmeddelande har begränsats till åren 2010 och 2011 då dessa underlagsmaterial är jämförbara, varuhandelsstatistik för tidigare år finns att tillgå på ÅSUBs hemsida, under rubriken *Databaser* och området *Handel*.

En förändring i framtagningen av underlagsmaterial är att Tullen från och med början av år 2011 började registrera leveranser till fartyg och flygplan (varukod 99), denna varugrupp har överhuvudtaget inte registrerats tidigare (förekommer för Ålands del enbart inom export), och finns således inte heller med i statistiken för år 2010. En annan förändring är att företag som i Finland registrerats som momsskyldiga, men som har ett Åländskt postnummer från och med år 2011 har räknats med i statistiken.

För att kunna bedöma dessa förändringars inverkan på statistiken kan vi jämföra 2010 års statistik, som finns framtagen både enligt de nyare rutinerna och enligt de tidigare rutinerna. De nyare rutinerna verkar vara mera heltäckande, både gällande import och gällande export, skillnaden är dock betydligt större för importen. Enligt de tidigare rutinerna var importen år 2010 värd ca 179 miljoner euro, och enligt de nyare rutinerna ca 223 miljoner euro (en skillnad på ca 24,2 procent). Exporten var år 2010 enligt de tidigare rutinerna värd ca 50 miljoner euro och med de nyare rutinerna ca 54 miljoner euro (en skillnad på ca 7,4 procent). På basen av denna jämförelse kan man dra slutsatsen att tidigare års publicerade uppgifter över import och export av varor till/från Åland varit något underskattade.

Följande symboler används i tabellerna:

- 0 = Mellan 0 och 0,5 enheter
- = Exakt 0 enheter (st)
- .. = Observationerna för få för att uppges.

Utrikeshandeln till och från Åland 2010 – 2011 enligt varuslag

Tabell 1 visar värdet av importen till Åland under åren 2010 och 2011 fördelad enligt varugrupp. År 2011 var importen av varor till Åland värd nästan 268 miljoner euro, vilket var 20,2 procent mer än under år 2010 då importen av varor var värd knappt 223 miljoner euro. Den mest markanta ökningen skedde inom gruppen *textilvaror*, vilken steg till 33 miljoner euro år 2011 från knappt 22 miljoner euro år 2010. Gruppen *maskiner, apparater, redskap* var den största varugruppen med importerade varor till ett värde av närmare 46 miljoner euro, följt av varugruppen *levande djur, animaliska produkter* med ca 40 miljoner euro.

Tabell 2 visar exporten av varor från Åland till utlandet enligt varugrupp och värde. År 2011 exporterades varor från Åland till utlandet till ett värde av drygt 72 miljoner euro, en ökning med nästan 35 procent jämfört med år 2010 (en del av ökningen kan förklaras med tidigare nämnda förändringar i statistiken). De viktigaste varugrupperna enligt exporterat värde är *plast- och gummivaror*, till ett värde av nästan 22 miljoner euro. Denna grupp har även ökat mest jämfört med 2010 (med drygt 4 miljoner euro). Här kan även noteras gruppen *okänt (leverans till fartyg)*, som inte tidigare registrerats av Tullstyrelsen i Finland, där varor till ett värde av drygt 10 miljoner euro har levererats till fartyg. Det bör även påpekas att den relativt omfattande pappersvaruimporten (nästan 24 miljoner euro) torde motsvaras av en lika omfattande – och värdefullare – export vidare till slutliga konsumenter, men i och med att en del av exporten sker i form av distribution till enskilda abonnenter, förblir de enskilda försändelsernas värde så lågt att de inte fångas upp i denna statistik.

I tabell 3 visas importen till Åland fördelad enligt varugrupp och vikt för åren 2010 och 2011. År 2011 importerades drygt 81 100 ton varor till Åland från utlandet. Totalvikten på importen ökade från år 2010 (med 14,4 procent). Viktmässigt är det varugruppen *mineraliska produkter* som är störst (med ca 16 600 ton), följt av *vegetabiliska produkter* (med ca 14 600 ton).

I tabell 4 visas exporten av varor från Åland fördelad enligt varugrupp och vikt för åren 2010 och 2011. År 2011 exporterades mer än 108 900 ton varor från Åland till utlandet. Totalvikten minskade med 11,8 procent från år 2010, främst var det då exporten av *mineraliska produkter* som minskade. Viktmässigt är det varugruppen *trä och varor av trä och kork* som är överlägset störst (med ca 93 400 ton).

Tabell 5 och tabell 6 visar handelsnettot, det vill säga skillnaden mellan exporten och importen inom varuhandeln. År 2011 var varuhandelsnettots värde knappt -196 miljoner euro (viktmässigt var handelsnettot positivt, ca 27 800 ton). Handelsnettots värde i varuhandeln saknar dock någon större ekonomisk-politisk betydelse enligt undersökningen *Ålands externa varu- och tjänstehandel 2011* (se not 2). Även enligt tidigare estimeringar, för år 2007, var handelsnettot positivt (se Ålands SAM 2007)⁵. Enligt denna studie uppgick år 2007 den totala exporten inklusive tjänster till drygt 925 miljoner euro, medan totalimporten uppgick till ca 884 miljoner euro. Årliga estimeringar för Ålands tjänstehandel med omvärlden saknas dock för närvarande.

⁵ ÅSUB webbpublikation, http://www.asub.ax/archive.con?iPage=12&art_id=1056

Tabell 1: Utrikesimport 2010 – 2011 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	222 777	267 741
Levande djur, animaliska produkter	33 422	39 819
Vegetabiliska produkter	7 660	10 031
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	29 694	30 992
Mineraliska produkter	12 501	16 235
Produkter av kemiska industrier etc.	8 834	9 423
Plast- och gummivaror	13 677	17 670
Lädervaror	400	483
Trä och varor av trä och kork	3 037	3 489
Massa av ved, papper, varor av papper	20 742	23 802
Textilvaror	21 668	33 443
Skor, käppar, piskor, hattar	436	763
Varor av sten, gips, cement etc.	3 316	3 575
Smycken och ädelsten	1 643	1 319
Oädla metaller och varor av dessa	5 069	6 182
Maskiner, apparater, redskap	38 098	45 537
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	6 362	3 854
Optiska instrument etc.	4 209	5 899
Vapen och ammunition	44	43
Diverse varor	11 823	15 156
Konstverk och antikviteter	142	23
Okänt (leverans till fartyg)	-	2

Tabell 2: Utrikesexport 2010 – 2011 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	53 514	72 069
Levande djur, animaliska produkter	4 302	4 813
Vegetabiliska produkter	352	1 094
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	511	2 797
Mineraliska produkter	362	192
Produkter av kemiska industrier etc.	6 846	6 518
Plast- och gummivaror	17 872	21 902
Lädervaror	3	0
Trä och varor av trä och kork	8 958	7 429
Massa av ved, papper, varor av papper	884	584
Textilvaror	1 128	3 027
Skor, käppar, piskor, hattar	11	91
Varor av sten, gips, cement etc.	65	45
Smycken och ädelsten	26	39
Oädla metaller och varor av dessa	2 066	3 839
Maskiner, apparater, redskap	2 824	1 858
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	789	431
Optiska instrument etc.	4 830	4 373
Vapen och ammunition	25	42
Diverse varor	1 595	1 873
Konstverk och antikviteter	63	999
Okänt (leverans till fartyg)	-	10 125

Tabell 3: Utrikesimport 2010 – 2011 enligt varuslag och vikt, ton

	2010	2011
Totalt	70 919,1	81 115,3
Levande djur, animaliska produkter	9 377,3	10 706,7
Vegetabiliska produkter	11 679,5	14 602,7
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	12 942,9	12 949,3
Mineraliska produkter	12 252,1	16 575,9
Produkter av kemiska industrier etc.	2 502,1	2 145,0
Plast- och gummivaror	1 492,9	1 821,8
Lädervaror	43,9	57,9
Trä och varor av trä och kork	2 867,6	2 444,0
Massa av ved, papper, varor av papper	2 921,8	3 158,9
Textilvaror	2 645,8	4 318,9
Skor, käppar, piskor, hattar	15,5	36,3
Varor av sten, gips, cement etc.	5 531,4	5 525,6
Smycken och ädelsten	123,3	87,9
Oädla metaller och varor av dessa	1 101,5	1 824,0
Maskiner, apparater, redskap	1 961,3	2 109,1
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	1 343,4	693,5
Optiska instrument etc.	74,3	73,7
Vapen och ammunition	3,1	3,8
Diverse varor	2 036,3	1 979,4
Konstverk och antikviteter	3,1	0,5
Okänt (leverans till fartyg)	-	0,3

Tabell 4: Utrikesexport 2010 – 2011 enligt varuslag och vikt, ton

	2010	2011
Totalt	123 447,6	108 932,3
Levande djur, animaliska produkter	5 310,2	2 020,8
Vegetabiliska produkter	351,5	846,2
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	566,3	1 065,0
Mineraliska produkter	19 178,5	5 474,3
Produkter av kemiska industrier etc.	206,5	192,5
Plast- och gummivaror	367,5	556,7
Lädervaror	2,5	0,4
Trä och varor av trä och kork	93 037,2	93 403,2
Massa av ved, papper, varor av papper	484,3	369,7
Textilvaror	1 707,6	2 518,5
Skor, käppar, piskor, hattar	1,4	2,3
Varor av sten, gips, cement etc.	24,8	7,3
Smycken och ädelsten	0,2	0,0
Oädla metaller och varor av dessa	1 537,8	1 521,1
Maskiner, apparater, redskap	185,3	176,9
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	188,6	112,6
Optiska instrument etc.	17,4	9,9
Vapen och ammunition	0,1	0,1
Diverse varor	279,4	353,9
Konstverk och antikviteter	0,6	0,0
Okänt (leverans till fartyg)	-	300,7

Tabell 5: Handelsnetto, utrikeshandel 2010 – 2011 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	-169 264	-195 673
Levande djur, animaliska produkter	-29 120	-35 007
Vegetabiliska produkter	-7 308	-8 937
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	-29 183	-28 195
Mineraliska produkter	-12 139	-16 044
Produkter av kemiska industrier etc.	-1 988	-2 905
Plast- och gummivaror	4 195	4 233
Lädervaror	-397	-482
Trä och varor av trä och kork	5 922	3 940
Massa av ved, papper, varor av papper	-19 858	-23 217
Textilvaror	-20 539	-30 416
Skor, käppar, piskor, hattar	-425	-673
Varor av sten, gips, cement etc.	-3 251	-3 530
Smycken och ädelsten	-1 617	-1 280
Oädla metaller och varor av dessa	-3 003	-2 344
Maskiner, apparater, redskap	-35 273	-43 680
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	-5 572	-3 423
Optiska instrument etc.	621	-1 526
Vapen och ammunition	-19	-2
Diverse varor	-10 228	-13 283
Konstverk och antikviteter	-79	975
Okänt (leverans till fartyg)	-	10 123

Tabell 6: Handelsnetto, utrikeshandel 2010 – 2011 enligt varuslag och vikt, ton

	2010	2011
Totalt	52 528,5	27 817,0
Levande djur, animaliska produkter	-4 067,1	-8 685,9
Vegetabiliska produkter	-11 328,1	-13 756,6
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	-12 376,6	-11 884,3
Mineraliska produkter	6 926,4	-11 101,6
Produkter av kemiska industrier etc.	-2 295,6	-1 952,4
Plast- och gummivaror	-1 125,4	-1 265,1
Lädervaror	-41,4	-57,6
Trä och varor av trä och kork	90 169,6	90 959,2
Massa av ved, papper, varor av papper	-2 437,5	-2 789,2
Textilvaror	-938,2	-1 800,4
Skor, käppar, piskor, hattar	-14,1	-33,9
Varor av sten, gips, cement etc.	-5 506,6	-5 518,3
Smycken och ädelsten	-123,1	-87,9
Oädla metaller och varor av dessa	436,4	-302,9
Maskiner, apparater, redskap	-1 776,0	-1 932,2
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	-1 154,8	-580,9
Optiska instrument etc.	-56,9	-63,8
Vapen och ammunition	-3,0	-3,7
Diverse varor	-1 756,9	-1 625,4
Konstverk och antikviteter	-2,5	-0,4
Okänt (leverans till fartyg)	-	300,3

Utrikeshandeln till och från Åland 2010 – 2011 enligt bransch

Tabell 7 visar importen av varor till Åland mellan åren 2010 och 2011 enligt värde och bransch. För en del transaktioner har de åländska företagens handelspartners skött administrationen gentemot tullen. Även privatpersoner och icke-identifierade verksamheter ingår i denna kategori. Dessa transaktioner kan tyvärr inte placeras under den rätta bransch-koden. Dessutom kan det hända att en del transaktioner blivit registrerade under privatpersoner om företagen inte angett sitt fo-nummer i tulldeklarationen.

Observera att för att undvika att enskilda företag kan identifieras används följande regler för branschvis röjandekontroll: *minst fem företag* och *största aktör ej över 50 procent av varuvärdet*.

Den bransch som stod för det högsta värdet av importerade varor var *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* till ett värde av närmare 115 miljoner euro. En annan stor grupp var *övriga aktörer* med importerade varor till ett värde av drygt 44 miljoner euro. Handelsbranschen stod år 2011 för nästan 43 procent av den totala varuimporten till Åland från utlandet. Handelsbranschens import av varor från utlandet ökade kraftigt mellan år 2010 och 2011, ökningen motsvarade drygt 24 miljoner euro (en ökning på nästan 27 procent).

Tabell 8 visar exporten av varor från Åland till utlandet enligt värde och bransch. Den överlägset viktigaste branschen för åländsk varuexport är *tillverkning, utvinning av mineral* med exporterade varor till ett värde av drygt 51 miljoner euro. År 2011 stod tillverkningsindustrin för drygt 71 procent av hela utrikesexporten av varor. Om man ser till den totala exporten av varor och tjänster från Åland så skulle även *transportsektorn* vara av betydande storlek när det gäller värdet på exporten. I transportsektorn ingår både sjö- och landtransport. Enligt estimeringar gjorda av ÅSUB stod transporttjänsterna för mer än 40 procent av den totala exporten både år 2007 och 2011 (se noterna 2 och 5).

Tabell 9 och 12 visar varuhandelsnettot (skillnaden mellan export och import) fördelad enligt bransch. Endast ett fåtal branscher visar normalt ett överskott i varuhandelsbalansen, år 2011 är dock dessa dolda på grund av sekretessreglerna. Den bransch som visar det största underskottet är *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar*, år 2010 var underskottet mer än 88 miljoner euro.

I tabell 10 visas importen av varor till Åland från utlandet enligt vikt och bransch. Branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* importerade den största mängden (vikt) varor under år 2011 med drygt 26 700 ton, ca 33 procent av den sammanlagda vikten av varor som importerats. Även grupperna *tillverkning, utvinning av mineral* samt *övriga aktörer* stod för en stor del av importen med ca 21 900 ton respektive ca 19 500 ton.

Enligt tabell 11 stod branschen *tillverkning, utvinning av mineral* år 2011 viktmässigt för nästan 86 procent av den åländska varuexporten till utlandet med närmare 93 500 ton. Volymmässigt visar branscherna *tillverkning, utvinning av mineral* samt *byggverksamhet* överskott under år 2011 (se tabell 12).

Tabell 7: Utrikesimport 2010 – 2011 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	222 777	267 741
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	6 050	6 287
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	..	..
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	..	..
F Byggverksamhet	10 616	10 657
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	90 737	114 987
H Transport och magasinering	3 761	..
I Hotell- och restaurangverksamhet	686	1 736
J Informations- och kommunikationsverksamhet	1 447	1 339
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	339
L Fastighetsverksamhet	..	283
M-S Övriga tjänster	..	..
XX Övriga aktörer	42 431	44 086

Tabell 8: Utrikesexport 2010 – 2011 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	53 514	72 069
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	..	..
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	46 469	51 445
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	..	..
F Byggverksamhet	..	902
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	2 484	..
H Transport och magasinering	..	..
I Hotell- och restaurangverksamhet	-	..
J Informations- och kommunikationsverksamhet	..	..
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	..
L Fastighetsverksamhet	-	-
M-S Övriga tjänster	..	..
XX Övriga aktörer	815	1 121

Tabell 9: Handelsnetto, utrikeshandel 2010 – 2011 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	-169 264	-195 673
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	..	..
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	..	..
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	..	..
F Byggverksamhet	..	-9 755
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	-88 254	..
H Transport och magasinering	..	..
I Hotell- och restaurangverksamhet	-686	..
J Informations- och kommunikationsverksamhet	..	..
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	..
L Fastighetsverksamhet	..	-283
M-S Övriga tjänster	..	..
XX Övriga aktörer	-41 616	-42 964

Tabell 10: Utrikesimport 2010 – 2011 enligt bransch och vikt, ton

		2010	2011
	Totalt	70 919,1	81 115,3
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske	3 146,3	3 119,2
B-C	Tillverkning, utvinning av mineral	18 020,4	21 901,6
D-E	El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	385,3	587,9
F	Byggverksamhet	3 609,8	4 033,0
G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	26 069,6	26 730,3
H	Transport och magasinering	724,8	475,0
I	Hotell- och restaurangverksamhet	172,8	379,5
J	Informations- och kommunikationsverksamhet	367,4	112,5
K	Finans- och försäkringsverksamhet	33,3	41,8
L	Fastighetsverksamhet	134,0	38,4
M-S	Övriga tjänster	2 484,4	4 148,8
XX	Övriga aktörer	15 771,0	19 547,3

Tabell 11: Utrikesexport 2010 – 2011 enligt bransch och vikt, ton

		2010	2011
	Totalt	123 447,6	108 932,3
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske	43,6	86,2
B-C	Tillverkning, utvinning av mineral	94 109,2	93 472,9
D-E	El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	37,3	179,5
F	Byggverksamhet	19 327,7	5 504,8
G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	7 776,7	6 971,0
H	Transport och magasinering	169,5	150,6
I	Hotell- och restaurangverksamhet	-	0,7
J	Informations- och kommunikationsverksamhet	136,1	33,8
K	Finans- och försäkringsverksamhet	36,5	24,0
L	Fastighetsverksamhet	-	-
M-S	Övriga tjänster	1 730,9	2 503,4
XX	Övriga aktörer	80,2	5,5

Tabell 12: Handelsnetto, utrikeshandel 2010 – 2011 enligt bransch och vikt, ton

		2010	2011
	Totalt	52 528,5	27 817,0
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske	-3 102,7	-3 033,0
B-C	Tillverkning, utvinning av mineral	76 088,7	71 571,3
D-E	El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	-347,9	-408,4
F	Byggverksamhet	15 717,9	1 471,7
G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	-18 292,9	-19 759,3
H	Transport och magasinering	-555,3	-324,4
I	Hotell- och restaurangverksamhet	-172,8	-378,8
J	Informations- och kommunikationsverksamhet	-231,3	-78,6
K	Finans- och försäkringsverksamhet	3,2	-17,8
L	Fastighetsverksamhet	-134,0	-38,4
M-S	Övriga tjänster	-753,6	-1 645,4
XX	Övriga aktörer	-15 690,8	-19 541,9

Utrikeshandeln till och från Åland år 2010 – 2011 enligt region

Från och med år 2010 kan utrikeshandeln även redovisas enligt region. Importen redovisas dels enligt avsändningsland (det land varan skickats ifrån) och dels enligt ursprungsland (det land där varan tillverkats eller den senaste ekonomiskt sett viktigaste delen av tillverkningen skett). Exporten redovisas enligt bestämmelseland, det vill säga det land som vid tidpunkten för exporten är det sista land man har kännedom om, dit varan är avsedd att exporteras antingen direkt eller via ett annat land.

Tabell 13 på nästa sida illustrerar väl hur viktigt *Sverige* är som marknad för den åländska importen, år 2011 kom hela 73,5 procent av den direkta utrikesimporten från *Sverige* (avsändningsland). År 2011 importerades varor från *Sverige* till ett värde av nästan 197 miljoner euro, år 2010 var värdet ca 160 miljoner euro. Sett till ursprungsland minskar *Sveriges* andel med ca 10 procentenheter till förmån för framförallt *Asien*. Även *övriga Europa* är en viktig importmarknad med en andel på närmare 15 procent (både enligt avsändnings- och ursprungsland), medan *övriga Norden* står för omkring 11 procent.

Även vad gäller exporten är *Sverige* mycket viktigt, hela 41,2 procent av den direkta utrikesexporten går till *Sverige*. År 2011 exporterades varor till *Sverige* till ett värde av närmare 30 miljoner euro, år 2010 var värdet drygt 24 miljoner euro. Övriga viktiga marknader för exporten är *övriga Europa* (närmare 25 procent) och *leverans till fartyg* (ca 14 procent, ny för år 2011).

Även viktmässigt är *Sveriges* ställning stark, år 2011 stod *Sverige* för ca 66 procent av de importerade varornas vikt (avsändningsland). Märkbart är att endast ca 0,4 procent av varorna sett till vikten har skickats direkt från ett icke-europeiskt land. Sett till ursprungsland ökar framförallt *Amerikas*, men också *Asiens* andel av vikten på varorna. Av exporten står *Sverige* för närmare 97 procent av vikten på varorna.

Tabell 13: Utrikeshandeln 2010 – 2011 enligt region, värde, vikt och andel

	Varuvärde, 1 000 euro		Vikt, 1 000 kg		Andel i procent år 2011	
	2010	2011	2010	2011	1 000 euro	1 000 kg
Import enligt avsändningsland						
Totalt	222 777	267 741	70 919,1	81 115,3	100,0	100,0
Sverige	159 953	196 831	51 604,0	53 153,4	73,5	65,5
Övriga Norden	26 533	27 826	11 332,5	14 172,1	10,4	17,5
Övriga Europa	33 137	39 564	7 783,9	13 524,3	14,8	16,7
Amerika	1 388	1 437	90,6	47,7	0,5	0,1
Asien	1 749	2 070	106,8	217,5	0,8	0,3
Afrika	7	5	1,0	0,2	0,0	0,0
Oceanien	9	7	0,1	0,1	0,0	0,0
Import enligt ursprungsland						
Totalt	222 777	267 741	70 919,1	81 115,3	100,0	100,0
Sverige	136 084	168 366	49 592,7	50 964,1	62,9	62,8
Övriga Norden	28 831	30 992	12 002,3	15 127,3	11,6	18,6
Övriga Europa	36 458	38 964	7 920,2	8 186,6	14,6	10,1
Amerika	3 224	4 850	185,7	5 448,8	1,8	6,7
Asien	18 079	24 398	1 195,8	1 375,9	9,1	1,7
Afrika	92	162	22,3	12,3	0,1	0,0
Oceanien	8	9	0,1	0,3	0,0	0,0
Export enligt bestämmelse land						
Totalt	53 514	72 069	123 447,6	108 932,3	100,0	100,0
Sverige	24 495	29 685	119 914,8	105 147,9	41,2	96,5
Övriga Norden	1 473	2 168	291,5	597,4	3,0	0,5
Övriga Europa	16 504	17 732	2 986,6	2 564,7	24,6	2,4
Amerika	4 222	4 842	98,1	120,1	6,7	0,1
Asien	6 707	7 473	151,8	197,4	10,4	0,2
Afrika	60	15	0,6	1,6	0,0	0,0
Oceanien	53	28	4,2	2,6	0,0	0,0
Leverans till fartyg	-	10 125	-	300,7	14,0	0,3

Skattegränshandel mellan Åland och Finland 2010 – 2011

Varuhandeln över skattegränsen (med det finska fastlandet) hade år 2011 ungefär samma omfattning som varuhandeln med utlandet. Exporten till fastlandet är större än exporten till utlandet, medan importen från utlandet är större än importen från fastlandet. Underlagsmaterialet för skattegränshandeln är tyvärr mycket begränsat och möjliggör inte en fördelning på varuslag. Tidigare har inte heller en fördelning på bransch varit möjligt.

För år 2011 är materialet fortfarande väldigt begränsat, vi har dock gjort punktinsatser (år 2010 samt 2011) och manuellt bearbetat uppgifter rörande registrerade skattegränskunder. Detta har möjliggjort säkrare uppgifter om skattegränshandelns fördelning mellan import och export. Det har även möjliggjort en ungefärlig fördelning per bransch (på basen av skattegränskundens branschkod). Man bör dock betänka att deklARATIONEN ibland är utförd av icke-åländska företag, exempelvis stora partihandelskedjor. Punktinsatsen har även bidragit med en större säkerhet beträffande beräkningen av varuvärdet på importen samt exporten. Denna bättre beräkningsgrund indikerar högre värden både för importen och för exporten, något som tyder på att de tidigare årens uppgifter möjligen kan vara lite för låga.

Tabell 14 visar att varuimporten över skattegränsen år 2011 var värd drygt 274 miljoner euro, en ökning med drygt 28 miljoner euro jämfört med år 2010 (då värdet var ca 246 miljoner euro). Förändringen är en ökning med ca 11,6 procent.

Värdet på de exporterade varorna över skattegränsen var år 2011 knappt 124 miljoner euro, en ökning med nästan 21 miljoner euro jämfört med år 2010 (drygt 103 miljoner euro). Förändringen motsvarar en ökning med ca 19,9 procent från år 2010.

Underskottet i varuhandeln över skattegränsen ligger år 2011 på ungefär -151 miljoner euro, medan det år 2010 var ca -143 miljoner euro, det vill säga att underskottet ökade med ca 8 miljoner euro (ca 5,6 procent).

Tabell 14: Skattegränshandel, import och export 2010 – 2011 enligt värde, 1 000 euro

	2010	2011
Import av varor över skattegränsen	245 626	274 172
Export av varor över skattegränsen	103 108	123 657
Handelsnetto, varuhandel över skattegränsen	-142 518	-150 515

Skattegränshandeln mellan Åland och Finland branschvist år 2010-2011

I och med punktinsatsen där de registrerade skattegränskundernas deklarerationer har bearbetats kan skattegränshandeln mellan Åland och Finland för åren 2010-2011 även redovisas fördelat per bransch (NI2008). Klargörs kan att branschfördelningen görs på basen av deklarantens branschkod, i många fall görs skattegränsdeklarationen av större icke-åländska företag vilket kan medföra en koncentration till exempelvis handelsbranschen.

Tabell 15 illustrerar skattegränsimporten år 2010-2011 fördelat per bransch. Ur tabellen framgår tydligt hur dominerande branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* är, ca 62 procent av skattegränsimporten deklarerar av ett handelsföretag (drygt 169 miljoner euro). En annan viktig bransch är *tillverkning, utvinning av mineral* som står för drygt 11 procent av skattegränsimporten (drygt 31 miljoner euro).

I *tabell 16* redovisas skattegränsexporten år 2010-2011 per bransch. När det gäller exporten från Åland över skattegränsen är det två branscher som står för majoriteten av handeln, dels *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* som står för drygt 51 procent av skattegränsexporten (mer än 63 miljoner euro) och dels *tillverkning, utvinning av mineral* som står för närmare 39 procent av skattegränsexporten (drygt 48 miljoner euro).

Tabell 17 redovisar handelsnettot för skattegränshandeln år 2010-2011 fördelat per bransch. Två branscher uppvisar ett handelsöverskott, *jordbruk, skogsbruk och fiske* (ca 0,4 miljoner euro) samt *tillverkning, utvinning av mineral* (nästan 17 miljoner euro). Branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* uppvisar ett handelsunderskott på närmare -106 miljoner euro (ca 75 procent av handelsunderskottet för hela skattegränshandeln).

Tabell 15: Skattegränsimport 2010-2011 enligt bransch och värde 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	245 626	274 172
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	5 859	4 753
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	28 356	31 389
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	1 503	2 383
F Byggverksamhet	15 244	19 921
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	156 438	169 170
H Transport och magasinering	5 094	8 623
I Hotell- och restaurangverksamhet	853	1 039
J Informations- och kommunikationsverksamhet	7 438	8 250
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	..
L Fastighetsverksamhet	..	..
M-S Övriga tjänster	14 513	17 097
Kontantförtullningar	9 554	10 307

Tabell 16: Skattegränsexport 2010-2011 enligt bransch och värde 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	103 108	123 657
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	7 110	5 193
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	41 063	48 093
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	-	345
F Byggverksamhet	..	..
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	49 710	63 199
H Transport och magasinering	991	1 199
I Hotell- och restaurangverksamhet	..	..
J Informations- och kommunikationsverksamhet	2 938	3 039
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	..
L Fastighetsverksamhet	-	-
M-S Övriga tjänster	1 152	2 307
Kontantförtullningar	109	244

Tabell 17: Handelsnetto, skattegränshandel 2010-2011 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	-142 518	-150 515
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 251	440
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	12 707	16 704
D-E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	-1 503	-2 038
F Byggverksamhet	..	..
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	-106 728	-105 970
H Transport och magasinering	-4 102	-7 424
I Hotell- och restaurangverksamhet	..	..
J Informations- och kommunikationsverksamhet	-4 501	-5 211
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	..
L Fastighetsverksamhet	..	..
M-S Övriga tjänster	-13 361	-14 790
Kontantförtullningar	-9 446	-10 062

Varuhandeln sammanlagt till och från Åland 2010 – 2011

Tabell 18 visar en sammanslagning av varuhandeln med utlandet och varuhandeln med det finska fastlandet. I tabellerna 19-21 redovisas den sammanlagda handeln till och från Åland år 2010-2011 fördelad på bransch. År 2011 importerades varor till ett värde av ca 268 miljoner euro från utlandet och ca 274 miljoner euro från Finland. Den finländska marknaden stod således för ca 51 procent av importen av varor till Åland. Finlands andel som ursprungsland var högre år 2010 då drygt 52 procent av varuimporten kom över skattegränsen. Vårt material över skattegränshandeln visar inte varifrån så kallade transitvaror⁶ kommer, men andra studier som ÅSUB genomfört visar att Sverige är den viktigaste källan för importvaror i utlandet (se exempelvis ÅSUB Rapport 2012:3 (se not 2) eller ÅSUB Rapport 2010:14⁷).

Exporten av varor från Åland går främst till den finländska marknaden. År 2011 exporterades varor från Åland till Finland till ett värde av knappt 124 miljoner euro, medan det till utlandet exporterades varor till ett värde av ca 72 miljoner euro. Förhållandet här är att ca 63 procent av varuförsäljningen sker till Finland (år 2010 var andelen högre, närmare 66 procent).

Det sammanlagda varuhandelsnettot var år 2011 ca -346 miljoner euro, en ökning av underskottet med ca 11,0 procent jämfört med år 2010 (då varuhandelsnettot var ca -312 miljoner euro). Omkring 43 procent av underskottet härrör från varuhandeln med Finland år 2011, en något lägre nivå jämfört med året innan (ca 46 procent). Det omfattande varuhandelsunderskottet innebär att Åland hade andra inkomster än varuexportintäkter eller ackumulerad förmögenhet att spendera på varuimport. Den främsta inkomstkällan torde vara Ålands tjänsteexport, medan en annan förklaring kan vara till exempel betydande kapitalinkomster från omvärlden.

Tabell 18: Sammanlagd import och export 2010 – 2011 enligt värde, 1 000 euro

	2010	2011
Varuexport, totalt	156 622	195 726
- varuexport, direkt utrikeshandel	53 514	72 069
- varuexport, skattegränshandel	103 108	123 657
Varuimport, totalt	468 403	541 914
- varuimport, direkt utrikeshandel	222 777	267 741
- varuimport, skattegränshandel	245 626	274 172
Handelsnetto varuhandel, totalt	-311 781	-346 188
- handelsnetto varuhandel, direkt utrikeshandel	-169 264	-195 673
- handelsnetto varuhandel, skattegränshandel	-142 518	-150 515

Fördelat per bransch stod *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* för största delen av den totala importen av varor med ca 284 miljoner euro (ca 52 procent), och branschen *tillverkning, utvinning av mineral* för den största delen av exporten med ca 100 miljoner euro (ca 51 procent).

⁶ Varor som transporteras via Finland till Åland (exempelvis för omlastning/ompackning på fastlandet)

⁷ Handelsintegration och välfärdsutveckling på Åland under EU-medlemskapet (ÅSUB Rapport 2010:14)

Tabell 19: Sammanlagd import år 2010-2011 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	468 403	541 914
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	11 909	11 040
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	..	..
D-E EI-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	..	..
F Byggverksamhet	25 860	30 578
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	247 175	284 157
H Transport och magasinering	8 855	..
I Hotell- och restaurangverksamhet	1 539	2 775
J Informations- och kommunikationsverksamhet	8 885	9 589
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	..
L Fastighetsverksamhet	..	..
M-S Övriga tjänster	..	..
XX Övriga aktörer	51 985	54 393

Tabell 20: Sammanlagd export år 2010-2011 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	156 622	195 726
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	..	..
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	87 532	99 538
D-E EI-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	..	..
F Byggverksamhet	..	..
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	52 194	72 429
H Transport och magasinering	..	..
I Hotell- och restaurangverksamhet	..	..
J Informations- och kommunikationsverksamhet	..	..
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	..
L Fastighetsverksamhet	-	-
M-S Övriga tjänster	..	..
XX Övriga aktörer	924	1 365

Tabell 21: Sammanlagt handelsnetto år 2010-2011, enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2010	2011
Totalt	-311 781	-346 188
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	..	..
B-C Tillverkning, utvinning av mineral	..	..
D-E EI-, gas-, värme- och vatten, avlopp. och avfall.	..	..
F Byggverksamhet	..	..
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	-194 982	..
H Transport och magasinering	..	..
I Hotell- och restaurangverksamhet	..	..
J Informations- och kommunikationsverksamhet	..	..
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	..
L Fastighetsverksamhet	..	..
M-S Övriga tjänster	..	..
XX Övriga aktörer	-51 062	-53 026

Bilaga 1: Branschindelningen (ISIC-standard), NI-2008

Huvudgrupp	Förklaring	Ni-kod
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske	01110-03220
B	Utvinning av mineral	05100-09900
C	Tillverkning	10110-33200
D	Försörjning av el, gas, värme och kyla	35111-35302
E	Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	36000-39000
F	Byggverksamhet	41100-43999
G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	45111-47990
H	Transport och magasinering	49100-53200
I	Hotell- och restaurangverksamhet	55101-56302
J	Informations- och kommunikationsverksamhet	58110-63990
K	Finans- och försäkringsverksamhet	64110-66300
L	Fastighetsverksamhet	68100-68320
M	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	69101-75000
N	Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	77110-82990
O	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	84110-84309
P	Utbildning	85100-85600
Q	Vård och omsorg; sociala tjänster	86101-88999
R	Kultur, nöje och fritid	90010-93299
S	Annan serviceverksamhet	94110-96090
T	Förvärsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk	97000-98200
U	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	99000-99000
X	Näringsgrenen okänd	00000-00000
	Övriga aktörer (privatpersoner, utom- ländska företag, okända verksamheter)	

Bilaga 2: Varuslag (CN-koder)

CN2-kod	Förklaring
1-5	Levande djur; animaliska produkter
6-15	Vegetabiliska produkter
16-24	Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak
25-27	Mineraliska produkter
28-38	Produkter av kemiska industrier etc.
39-40	Plast- och gummivaror
41-43	Lädervaror
44-46	Trä och varor av trä och kork
47-49	Massa av ved, papper, varor av papper
50-63	Textilvaror
64-67	Skor, käppar, piskor, hattar
68-70	Varor av sten, gips, cement etc.
71	Smycken och ädelsten
72-81	Oädla metaller och varor av dessa
82-85	Maskiner, apparater, redskap
86-89	Fordon, fartyg, transportutrustning etc.
90-92	Optiska instrument etc.
93	Vapen och ammunition
94-96	Diverse varor
97	Konstverk och antikviteter
99	Okänd (leverans till fartyg)

ÅS UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN